

STOPA

ČASOPIS ČESKÝCH A SLOVENSKÝCH ŠKAUTŮ A SKAUTEK V ZAHRAŇIČÍ Č. 50

Chcem Věrní Zůstal Take Dál

Calif III 1977

IFOFSAG

LOS ANGELES

1973-77

Redakčný kruh: V. Balejka, Dr. J. Kolominský, Dr. V. Fanderlík, E. French, L. Rozsypal.

Adresa redakcie: STOPA, 3133 Shipway Ave, Long Beach, California 90808, U.S.A.
V Európe: SKAUTED, Postbus 2480, Utrecht, NEDERLAND

D R . B E D Ř I C H W O I T S C H

Nezbývá nám, nežli sklonit své hlavy nad jedním z nás, který odešel nečekaně, plné ruce práce, hlavu plnou plánu.

Bedá byl jeden z "praskautů" který začal ještě jako průkopník, kdy jsme byli exotickou rostlinou v našich lesích. Vyrostl ve stínu komínu Slezské Ostarvy, vystudoval v Brně a Praze na Technice a jako inženýr chemie s tehdy vzácným doktorátem ztrávil leta před válkou a za války mezi skauty v Čechách. Znal skauting od mládí a dovedl organizovat svůj okres i oblast. Rok 1948 s ním smýknul, jako s mnohými jinými a potkali jsme se zase všichni v D.P. táborech v Německu. Beda nezapoměl na svůj skautský slib a dal se s námi dopráce a organizování a držel to stále i po pohrobě až do odjezdu za moře. A tam pokračoval v Chicagu a pak v Los Angeles do posledního dne. Byl jeden z těch, kdo neuhne, když v něco věří a ví, že má pravdu. Čas málokoho nepokoří, ale Běda byl jeden z toho mála. Jako náčelník našich skautů v táborech hleděl vždycky najít správnou cestu aby zásady pravého skautingu byly zachovány i když doba se mění a lidé v ní. Dnes mu současný vývoj ve výchově mládeže dává za pravdu. Skauting není jenom spolek, ale hnutí a na to on nikdy nezapoměl.

Viděli jsme se jenom třikrát v životě. Krátce ještě za jeho studií v Brně, pak v Německu v táborech několik měsíců a jen na několik hodin opět po letech loni. Ale tak se mi zdálo vždycky, jako bychom byli spolu stále. Ty stohy dopisů mi ho budou vždycky připomínat.

Byl to dobrý bratr a šťastný člověk, protože měl ideal. A zde zanechal za sebou lesklou stopu a na to nezapomeneme. - VELEN -

"Bojovník za pravdu a spravedlivost!" Tak o sebe tvrdil Běda, a vyše 1055 dopisov, ktoré napísal a rozposlal od r. 1968 sú najlepším dôkazom jeho skautskej práce.

"STOPA" stráca v Bédovi nie len dopisovateľa ale i finančné-ho podporovateľa. Mal priamo detinskú radosť, keď na niektoré jeho články dostal pochvalnú odpoveď. Vtedy vedel zabudnúť i na všetky sklamania. Vedomosť, že jeho myšlienky boli pochopené, bola jeho najväčšia odmena.

A ja, ktorý som ho tak dobre poznal, ved' sme spolu rozprávali telefonicky skoro každý den, nemôžem inak, ako si priať, aby takých Bédov bolo medzi nami viacej. A potom náš skauting bude na správnej skautskej ceste.

- FAKÍR -

Baden Powell - Los Angeles.

Tak ako minulé roky, tak i tohto roku, medzinárodná skautská skupina v Los Angeles, usporiadala skautskú besiedku z príležitosti narodenia Badena Powella. Usporiadateľom boli naši skauti,

Program začal nástupom vlajek zúčastnených skupín; USA, Estonia, Maďarsko, Litva, Poľsko, Rusko, Ukrajina a Československo. Po spoločnom zaspievaní piesne "God bless America" a po uctení pamiatky B.P., skautov za železnou oponou a za br. Dr. Woitscha, br. Fakír, ktorý bol konferencionárom, uviedol hlavného rečníka, oblastného náčelníka amerických skautov, ktorý prehovoril o živote B.P.

Po jeho prejave a po zaspievaní piesne "To je ale malý svet" začal samotný program. Estonskí skauti zatancili národný tanec. Litevské skautky zaspievali národné piesne. Maďarska skupina zatancovala národné tance - úplná senzácia, Poľskí skauti zaspievali skautské piesne, ukrajinské skautky zaspievali melodické národné piesne a naši skauti zaspievali národné a skautské piesne, a zatancovali tance k hudbe Leoša Janacka.

A ako posledný bod programu, utvorili sme skautský kruh - vlajky národností uprostred kruhu, skauti a skautky prostredný kruh a hostia a rodičia vonkajší kruh a piesňou "Zapad den", ktorú každá národnosť zaspievala v jejich jazyku, ukončili sme program, ktorý videlo viacej ako 400 skautov, rodičov a hostí a o ktorom oblastný náčelník amerických skautov prehlásil, že bol priamo fantastický.

A náš budúci program? Medzinárodný skautský tábor, ktorého sa zúčastnia i noví členovia IFOFSAG, - ARMENSKI SKAUTI.

-Fakir-

E U L O G Y.

Bracie Skaucie Fryderyku WOITSCH: Dnia 25-go stycznia 1977 roku powiekszyżes szeregi tych co odeszli od nas na wieczna wartę, ale my Polscy Skauci na uchodztwie wierzymy ze jestes i bedziesz z nami nazawsze, tak jak to było nie tak dawno.

Wierzymy ze Twój Duch przewodzić nam bedzia ku wiekszej wspożpracy i lepszego wspólnego zrozumienia miedzy nami skautami na obczyźnie i ta przyjazd przywiedzie nas do naszych wolnych krajów naszego pochodzenia aby być znowu wolnymi.

Bracie Skaucie Fryderyku - zasłużyles sie dobrze miedzynarodowemu skautingowi a Czechosłowackiemu szczególnie.

Odpoczywaj w pokoju w przybranej krainie w Stanach Zjednoczonych USA.

Hm. Tadeusz I. BOROWSKI V.M. C.V. A.K.
Zastępca Komendanta Chorągwi
Harcerzy USA Wybrzeze Pacyfiku.

VELEN 70 ROČNÝ.

V neďalekej Kanade, v meste Trail, dožil sa 70 rokov života Dr. Velen Fanderlik.

Niet snáď jedného skauta, ktorý by nepoznal skautskú činnosť Velená, ktorá sa začala v r. 1919. Funkciu člena Náčelníctva zastával už od r. 1930. Za okupácie, br. Velen bol v Anglii a bol poverený Svetovým skautským ústredím, ktorého bol členom, vedením skautov v Exilu.

Po komunistickom puči, odchádza znova do Exilu a v nemeckých DP lágnoch organizuje našich skautov, znova ako člen Svetového skautského ústredia. Keď mnohí skauti po príchode do USA a Kanady, prestali skautovať, dali prednosť dolarom, Velen písal články do novín, prednášal, povzbudzoval, varoval a veril. Cestoval po svete, navštevoval svetové Jamboree, navštívil Európu pred 2 rokmi, USA minulý rok a to všetko v rokoch, kedy mnohí skauti sú už na "odpočinku."

Keď bol u nás v Los Angeles, minulý rok, spomínal, že jeho babička sa dožila 92 rokov.

Br. Velen, skauti z Kalifornie Ti prajú, aby si sa nie len dožil jej veku, ale dotiahol to do "100." SKAUTI V EXILU ŤA POTREBUJÚ.

-fakir-

IFOFSAG v Los Angeles - samostatná skupina.

Nakoľko počet národnostných skautských oddielov v skupine IFOFSAG rastie každým rokom, /v r. 1974 - 3 národnosti, v r. 1977 8 národnosti/, bolo rozhodnuté na poslednej schôdzke, založiť samostatnú skupinu, ale organizačne zapojenú na ústredie v Európe, na čele s náčelníkom a tajomníkom.

Náčelnícka funkcia je na 1 rok a náčelníkom bude vedúci národnostnej skupiny. Náčelníkom na r. 1977 je br. Fakir.

Nasi skauti v Evrope pripravuju kratkou brožurku "Detsky Tabor" Napsal a illustroval Velen Fanderlik a spolupracovníci. Vjde v květnu.

R o v e r i n g

Na našich Velesedeniach, schôdzach, letných i zimných táboroch sme sa zaoberali problémom našich odrastlých skautov a skautiek. Mýlne sme ich chceli nazývať rovermi vzhľadom na dosiahnutý vek. V našich Stanovách -ods.4a-píšeme o výbere:teda nie vek, a I e zdatnosť platí pre rovering! Tejto našej odrastlej skautskej mládeži venujeme tieto kapitoly Vosátkových Roverských dopisov. Dajte im ich prečítať - azda sa nad nimi zamyslia a pochopia, ak chcú zostať pod skautskou vlajkou, že predovšetkým SLUŽBA je ich životnou náplňou.

Roveri, predstavujúci dospievajúcu kategóriu Junáka, užívajú jako symbol poutníckou, tzv. roverskou hůl. [Význam slova „rover“, prejatého z angličtiny, je poutník, ve smyslu úspěšné životní poutě.] Roverská hůl je 14 i cm dlouhý hřtkový prut, 2 · 2,5 cm silný, na jehož vrcholku počíná rozvětvení ve tvaru Y (odříznutí větví asi 8 cm nad rozvětvením). Roverská hůl nepatří do běžné junácké výstroje, používá se pouze k významným příležitostem.

ROVERSÁKÁ HŮL

Grafickým symbolem roveringu jsou iniciály „RS“ versálky písma typu „grotesk“. Z těchto písmen byl u tvořen kovový posílený odznak roverů, který se dříve nosil na klobouku.

Barvou roverů je tmavá červená - odstín bobule hláhu - symbolizující vyzrálý plod - vyspělého junáka

Hovoříme-li o znacích, tedy si připomeňme starobylý emblém, který se spojuje s roverským heslem

Milý Sládku,

před léty býval jsi členem mého rowerského kmene, dnes zakládáš svůj rowerský kmen a žádal jsi mne, abych Ti napsal něco o roveringu. Tehdáž, když jsi u mne začínal, byl jsi mladý chlapec, který jen bral z mého analyzovat. Dnes, když musíš sám dávat, přemýšlíš, vybíráš a hledáš to nejlepší, které bys chlapcům dal. Vybral jsem Ti z mých zápisků a našeho kmenového časopisu »Poutník« několik listů, přečti si je a poznáš leccas, co jsi již mezi námi neprodehatoval, když jsi odešel konal řadovou službu do jiného oddílu.

Na posledním táboře seděli jsme jednou kolem táborového ohně a chtěl jsi, abych mluvil o skautingu. Pamatuješ se snad na přirovnání a klíčicím semeni.

Tři zlaté pštrosí pera na černém štítě - Lodgu Eduarda, zvaného Černý princ, syna anglického krále Eduarda III, přemožitele Jana Lucemburského v bitvě u Crécy.

„Služba“ (pro jednotlivce „Sloužím“). Heslo „Sloužit“ je starobylého původu, objevuje se již v raném středověku. Tři zlaté či stříbrné pštrosí pera (někdy uváděná též jako supi) s devizou (heslem umístěným na stuze) „Ich dien“ - německy „sloužím“, byla znamením rovnocenným znaku tzv. „badgel“ (či badž) anglických královských princů.

Erbovní pověst vypráví, že toto znamení a heslo patřilo původně českému králi Janu Lucemburskému, který s ním statečně padl v bitvě u Kreščaku. František Palacký o tom píše v Dějinách národa českého:

„Na znamení vítězství sňal král anglický s přílbice krále Janovy tři supi pera s nápisem „Ich dien“, i dal je svému synovi, Černému princovi, jenž přední česí toho dne byl sobě vysloužil. On postavil je do svého štítu, jež užival co princ waleský.“

Princové z Walesu užívají toto znamení podnes. Od nich přijal heslo „Sloužit“ anglickí roveri, a dále roveri na celém světě.

Na jaře počíná klíčit semeno žlutým klíčkem, který se dere mezi listím a suchou travou na světlo boží. Barva žlutá je barvou vlčat — těch nejmenších ve skautském hnutí. Pak klíček vystrčí zelené listy, lvařově nabývá oné podoby, které má míli rostlina, která tu klíčí. Barva zelená jest barvou skautů. Pak nastává vrchol vývoje rostliny, zahojí květ a pak rudý plod bobule. Červená barva jest barvou rowerů, Poutníků, kteří se vydali na pouť do života. A zrovna tak, jak postupně jdou za sebou barvy těchto tří složek skautingu, tak se doplňují i jejich hesla.

Vlče má heslo: Naši snahou nejlepší buď čin — skaut pak: Buď připraven a rower: Služba.

Tedy spojíme-li to v celek čtema: Naši snahou nejlepší buď čin, býi připraven k službě.

Při tom všem si musíme být vědomi, že každé veliké myšlenka jest v nebezpečí, že vyvolává napodobení, které často jest více méně podařenou karikaturou skutečnosti myšlenky a dle této karikatury soudí lidé na obsah myšlenky. Mnozí se opičí a opice vždy zaujmou více pozornosti než zadumaný marabu.

Tak i skautská hesla a jmenovitě heslo rowerů se vykládá všelijak.

Toho heslo přijali roweři v Anglii, když tam byli založeni ze štitu waleských princů, kteří toto heslo a s tím tři černá pštrosí péra přijali do svého znaku po bitvě u Kreščaku. Heslo »SLOUŽÍM« a tato tři pštrosí péra patřila hvězdě středověkého rytířství českému králi Janu Lucemburskému.

Program roweringu jest v podstatě **S L U Ž B A** a to služba: sobě, skautské jednotce, společnosti a lidství.

Jednou jsem Ti sice vykládal pojem těchto služeb, ale nebude na škodu, když to zopakuji.

Služba sobě znamená, že se musíš vzdělávat, pěstovat své já, budovat svou povahu. Tak, abys mohl čelit všem okolnostem, před které Tě postaví život. To znamená, pěstovat a zbystřovat svoji inteligenci, to znamená, učit se pochopit správně věc a posoudit ji, myslet jasně, jít po dobré cestě. Služba skautské jednotce značí, že rower je v oddíle pomocná ruka vedoucímu, že roweři jsou instruktory, činovníky oddílu.

Služba společnosti značí, že se snažíš ve společnosti, do které Tě posadí život, to jest ve Tvém zaměstnání, uplatňovat skautské zásady poctivě a čestně hry, zásady slušnosti a přímého chlapství. Znamená učit se žít s ostatními a pro ostatní, zapomenout často na sebe, potlačit docela svůj egoismus a ziskuchtivost. Postavíš se tak do služeb — ptáš se koho? Tož do služeb Tvých drahých, Tvé rodině nejdříve, Tvým známým, kamarádům, Tvé práci, zde buď loyální vůči Tvým úkolům, které si vezmeš sám, nebo Ti je někdo svěří. Tvé vlasti — tato Ti musí být nejdražší z pozemských věcí.

Služba lidstvu znamená, že rowering svým vlivem na lidi, jak uvedeno nahoře, rozšiřuje mezi lidmi zásadu **DOBŘE VŮLE** a poctivě práce pro zlidštěné lidství, kterého dnes je tolik třeba.

Služba, chlapče, je kruh, tajemný kruh přátel dobrého srdce a pracovitých rukou, spojených v jediný cíl — práce pro lepší zítřky naše, našich dětí.

Kdybys se mne nyní ptal, co jest skauting, řekl bych Ti toto: zdraví — úsměv — služba.

Ty jsi nečetl naše čísla »POUTNÍKA«, lož příkládám Ti opisy několika článků na téma rowerská Služba, které napsali členové tohoto kmene.

Zde nejdříve článek Špalka: Služba.

Klepání na dvře.

»Dále.«

Vejde mladý muž, pozdraví skautským pozdravem.

»Nazdar,« odpovídám. »Tak co bys rád?«

»Víš, bratře, já jsem slyšel... víš, tam u nás... víš já jsem také rower.«

»Hm,« odpovídám značně jednoslabičně. »Tak si u mně sedni.«

On si sedne, napřed slavnostně odkáže, asi má Irému, pak si ale dodá odvahy a začne.

Ličí mi, jak to u nich bylo krásné před válkou, když měli rowerský kruh.

»Víš, my jsme chodili na výlety a tábořili a víš, ta legrace, na jablka jsme chodili a víš vůbec...«

»Hm,« odpovídám jednoslabičně po druhé. »To je hezké, že jste tak vyváděli. A co takhle rowerský program?«

»No víš, to ta jablka, my jsme byli jako starší, no a tak jsme byli roweři.«

»Ach tak, no to je opravdu krásné, že jste byli roweři, no a vůbec, co víš takhle o rowerské myšlence?«

»No víš, to my zas takhle ne to, my tuhle tu praksi.«

»Hm,« odpovídám jednoslabičně po třetí, »tak byli jste vy rowery nebo ne?«

»Víš, byli, ale...«

»No tak dost. Víš člověče, co je to rowering? To není pára starých chlapů, které vyhodili z oddílu a kteří teď chodí na výlety a kradou jablka. To je kruh kamarádů, kteří pevně drží při sobě a věrně slouží rowerské ideji. Víš, co je to sloužit? Sloužit znamená, najít si nějakou myšlenku, nějaký ideál a pro ten pak žít. Vše co děláš, je zaměřeno k tomuto cíli. Být rowerem znamená, být rytířem. Rozumíš? Tak a co bys si ještě přál?«

»Víš, já bych se rád dal k vám do vašeho kruhu.«

»To tedy můj drahý ne. Co ty jsi dělal, to nebyl rowering. Příklad sem za půl roku, uvidíme, co se dá dělat. Dnes rozhodně ne. Rowering je služba a ne magiis.«

Druhý napsal Klm: Služba.

Tvrdohlavost jest průvodním znakem člověka, mizivé menšiny lidí, kteří si nechají všechno nabulíkovat, o všem přemýšlí, mudruje a filosofuje.

Mám před sebou slovo **S L U Ž B A**. Z ní to trochu tvrdě, to pod představou povinnosti i trochu porouchivě. Služba však není rozkaz a je nutno, jako smířlivou pomazánku, přidat k tomu slovo jiné. A to **DOBŘÁ VŮLE**.

To znamená, že nesloužím jen proto, že jsem skaut, nebo rower, ale protože jsem především člověk, který má dobrou vůli, ale hlavně také iniciativu, něco pro všechny lidi učinit. Ne snad něco velikého světoborného — ideály stranou — ale být prospěš-

ný v maličkostech, neboť právě v těch se projeví ta pravá služba, služba kolektivů.

Kdybych měl pokračovat v tomhle ideologickém kázání, prohlásil bych dále, že má být bez hmatné odměny. Dobrá, tak úplně a doslova to není.

Neříkám sice, že tu pátku, kterou ti nějaká venkovská milostpaní spolu s buchtou za celodenní ohýbání hřbetu dá, nepřijmeš — klidně, ale máš nádvakem ještě takové zadostiučinění a radostný pocit, že tu přec jen nejsi zbytečný, ba naopak užitečný a máš radost. A kdo má radost, má dobrou náladu a kdo má dobrou náladu a veselé srdce, ten se nikdy v životě neztráí a má to na světě mnohem lepší.

Třetí jest do Žiraty: Služba.

Rowerské heslo Sloužím — ano, ale nikde neposlují, neboť konám jen činy hodné skautské cti.

Komu sloužím? Především jako člověk lidstvu a jako rower skautské myšlenky. Protože skauting je příprava pro život, záleží, jak se naučím tím zachovávat heslo SLOUŽÍM, abych mohl býti pořádným člověkem.

Většinu života na světě trávíme všedním občanským životem v zaměstnání, které jsme si zvolili. Tu plníme druhou část, a to služby lidstvu.

Pak se prohlubuje trochu obsah hesla a znamená všechnu dobrou a prospěšnou činnost i jednání. Protože poslání jednovlivce je býti prospěšným lidem a vrátiti tak více než v mládí obdržel, aby byl možný pokrok.

Abychom plnili své povinnosti lidstvu jak dovedeme nejlépe je nejnějnější v povolání, které jsme si zvolili a tu heslo platí naprosto nezkráceně.

Dále přistupuje ještě **jak sloužím.**

Ano, jak. To je velmi důležité a nemůže si »jako« vysvětlovati každý po svém, aby mu to vyšlo. Hlavním obsahem jest zde odpovědnost a to lidem, sobě a Bohu. Kdyby každý člověk byl si vědom zodpovědnosti k sobě, a také se podle toho řídil, byl by život na světě daleko jednodušší. Přece vlastní svědomí, které nelze ošidit a kterému odpovídáme za každou činnost i za věci ryze osobní, neboť jako lidé máme právo mlti v duši také svůj vlastní kontek, (ale právě tento), který má býti v nejlepším pořádku.

Mnohdy k službě nutno přidávati i oběť, obyčejně zájmů osobních pro zájmy celku. Tu vidíme, že přinášení oběti je tak úzce spjato se službou, že tyto věci nelze oddělovati. Ještě zbývá jedna věc a to největší nepřítel všech lidí, tedy i nás rowerů a to je lenost.

Kdo tuto neumi přemoci, nemůže plniti heslo »sloužím«. Všichni roweři by se měli snažit, aby lenost vymizela mezi nimi a mezi lidmi vůbec.

A konečně čtvrtý od Karkulue: Služba.

V kupé je žero a prázdná, kromě kuřáka v opačném rohu — nevšímá si mne a já jeho. Krajina v oknu ubíhá.

Časem se moje oči odvrátí od pohybu v okně do klidné prostoty kolem mne a zrak můj upoulá oko cigarety mého spolucestujícího.

Napadá mne myšlenka, kdo asi je ten, který sedí naproti mně.

Jaký je účel jeho cesty? Je to obchodník, průmyslník, jedoucí za důležitým jednáním, nebo je to dělník jedoucí za svou prací a nebo cestuje za příbuzenskou záležitostí — za svými rodiči — za svoji ženou anebo je to turista a cestování je jeho zábavou.

Přemýšlím, přemýšlím též o sobě a napadá mi, jaký je asi můj vztah k němu. Možná že je to člověk, který je mi blízký i v mém myšlení — třeba se zaměstnává i podobnými myšlenkami jako já, anebo z části přichází na podobné problémy jako já anebo je to člověk, který je velmi vzdálen mým myšlenkám a v životě sedí na opačném pólu.

Je však mým bližním a proto i jemu patří moje myšlenky.

Tak jako druzí, každý svým způsobem — tak i já svým myšlenkám a tomu co cítím, dávám konkrétní formy s větším či menším zdarem a úspěchem je tlumočit. To je moje služba k těm všem lidem a tomu člověku, který sedí v rohu mého kupé a solva ví o mé přítomnosti. Ten, který třeba nebude nikdy přítomen moji radosti — nebo věci, která vyšla z mých rukou a kdyby snad se stala ta nehoda a »můj« muž by se setkal, nebo byl stále v blízkosti mého světa a mého životního dění, čím bude více přítomen, stejně jako všichni ostatní tomu, co jsem cítil svoji práci — tím krásnější byla moje služba jemu a všem ostatním. To je moje služba.

Tyto čtyři přiložené články napsali kněz, průmyslovák-výtvarník, posluchač strojího inženýrství a opět průmyslovák-výtvarník.

Lidé ze tří druhů lidských povolání, ze čtyř prostředí jejich rodin a dle toho jsou jejich názory na výklad slova SLOUŽÍM.

Každý si jej vykládá jinak, ale v jádru správně, jelikož vyhovuje poctivě jeho jástvi.

To Ti pro dnešek stačí, přemýšlej o tom a napiš si, jak bys Ty vyložil význam slova SLUŽBA dle Tvého já a Tvého postoje k lidské společnosti.

Pozdravuj Budulínka a Rada.

Tisknu Ti upřímně ruku

Tvůj

Grizzly.

SKRIPTA

„Š.“

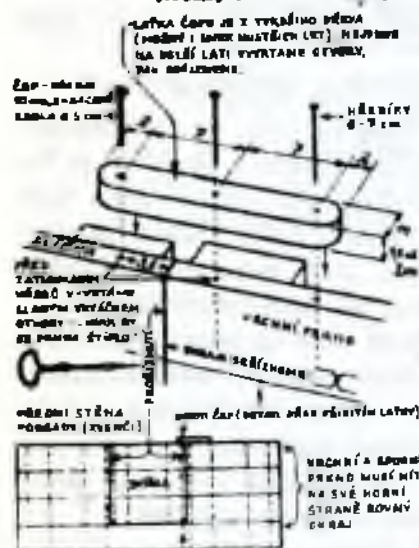

Podsada

Stavová podsada byla „vynalezena“ v roce 1913 na skautském táboře u Pelčíkova mlýna na Sázavě a je dnes specialitou československého skautingu. Stavění a zařizování stanu v této tradiční podobě je pro junáka jedním z nejpěknějších táborových prožitků. Návody na stavbu podsad existují v mnoha příručkách, takže by se mohlo zdát, že zde není již co říci. Ale práce čas mnohá změnil...

PODSADOVÁ DVÍŘKA „NA ČEP“

Horní čep (zhotoví se až po upnutí do stěh na dolní čep)

Dolní čep

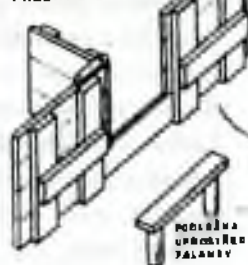
Když skautský tábor začínal tak, že junáci připutovali z nádraží na místo tábořitě obtěžkáni boty a nářadím, za nimi pak přijel na loučku sedlák a tábor potřebovalého řeziva. Celý tábor se budoval, jak se říká, „od pily“ a po jeho skončení se zpravidla podsady a ostatní dřevěná zařízení prodalo za babku místním lidem na topivo.

Dnes je dřeva nedostatek a je značně drahé. Praxe ukazuje, že by bylo lacinější, kdybychom jako kdysi měli mít pro každý tábor podsady nové. Znamená to, pravda, určité ochuzení programu tábora, ale část rukodělné práce která zde odpadne, si můžeme

PODSADA

pro více osob

PŘEDNÍ STĚNA

STĚNY PODSADY

Z KRAJINEK Z PRKŮ

vynahrát na jiných táborových stavbách.

Rozhodneme-li se na letošním táboře stavět podsady, se kterými budeme počítat i pro tábory příští, nemůžeme se již důsledně držet starých návodů. Dříve stavba podsady začínala zatlučením šesti kůlů, které byly obiljany krajinkami (odkorky), nebo prky. Dnes od kůlů upustíme. Stěny podsady budeme zhotovovat každou zvlášť, pak je na místě sestavíme k sobě a spojíme v rozích. Spojení může být buď prostým sbitím několika hřebů, které se při rozebrání podsady opět vytáhnou, nebo háčky (viz náčrtek).

Stěny zhotovujeme buď z tradičních krajinek či z méněcenných prken tak, že je při okrajích přibíjíme na hranolky či silnější prky. Výška podsady bývá 60 až 80 cm — pro celý tábor zvolíme jednotnou výšku. Počítáme s tím, že dolní okraj podsady mírně zapustíme do země, aby do stanu nezatekalo. Prky přibíjíme na hranolky v celé délce a taprve pak je odřazujeme. Pracujeme podle náčrtů a přesných rozměrů, které jsme přizpůsobili měřím našich stanů. Stavové plátno přesahuje přes stěnu podsady 5 až 7 cm. Lze doporučit, aby nejzručnější dvojice zhotovila první podsadu jako „prototyp“, podle kterého pak pracují ostatní.

Připomněli jsme si již, jak je dřeva drahé, proto nepřipustíme jeho zne-

hodnocení šlendriánskou práci. Již před táborem se každý skaut musí naučit dobře ovládnout pilu i zatloukat hřebíky. Vylezle špičky hřebíků — hřebáme vždy tak, aby se o ně nikdo nemohl zranit, to jest jejich ohnutím do oblouku a zpětným zaražením do dřeva (náčrtek). Je starou praxí, kterou však je třeba rok od roku znovu připomínat, že během tábora přechováme hřebíky v šálkách, krabicích apod. a nikdy volně nepoložíme hřebík na zem. Hlavně pozor na odřezky s nezahnutými hřebíky! Přesto se můžeme hřebík utrousit, a proto během stavby tábora nikdo nechodí bos!

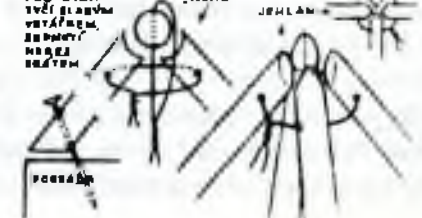
Důležitou součástí podsady jsou vrátka v průčelní stěně. Pro méně zkušené skautky bývají problémy a tak si tu povězte o nejjednodušším způsobu jejich zhotovení. Průčelní stěna podsady má vedle hranolků (prken) na okrajích navíc prkénka vyzluzující vrátka (náčrtek). Taprve po sbití kompletního celku (8 vstříčných prkének na vnitřní straně podsady) podle předkreslené čáry dvířka prořezáváme. Abychom docílili dokonale rovný řez, nastavíme pilu k prkům kolmo, vyberž ji co nejvíce pokládáme k tomu řezu. Průřezná dvířka namísto pantů upevníme způsobem „na čep“, jak ukazuje náčrtek.

Podsady zvenci ani zevnitř nikak nepomalovávejte. Nemuselo by se to líbit těm, kdo v nich budou bydlet a přiřítých táborech, a ani to není vkusná úprava — liš o hranolky.

Držení pily při odřazování prken (prot vrátků)

Kostra stanu („pavouk“)

ti našich podsad, tedy jedno malé, snad zhytačné varování. Aby totiž někdo „nepřehnal“. Viděl jsem v minulosti tábor, kde měli stále podsady zhotovené v truhlářské dílně a pestře natřené... Skautským táborem je něco takového cizí, jsou odedávna typická harmonickým spojením s okolní přírodou, svou zálesáckou tvář!

Tak je patrné z nákresu, počítáme při zhotovování jednotlivých stěn podsady i s konstrukcí lůžka (30-35 cm nad zemí). I zde nás současná praxe odklání od tradičního způsobu. Věr-

šina našich chlapců a děvčat vlastní nafukovací matraci, která velmi dobře nahradí někdejší slamník. Pro matraci hotovíme jednoduchou palandu bez palestí. Jsou-li prkna palandy příliš hrubá, upevníme na ně například vrstvu balicího papíru, aby se matrace nepoškodila.

Konstrukci — kostru — z kmínků či latěk, na které bude nasažen stan (ve skautském slangu se jí říká také „pavouk“), zhotovíme tak, aby se dala použít i pro příští tábor. Zde je to požadavek, abychom konce kmínků či latí při upevňování a ro-

zebírání nerozštěpali. Proto před přibíjením na podsadu navrtáme do latí otvory malým vrtačkem. Horní slyk latě je stažen drátem (měděným, pozinkovaným hliníkovým) provlečeným v provrtaných otvorech.

Vybavení podsady stolem, podlážkami, políčkami, věšáčky a podobnými užitečnými drobnostmi zůstává již zcela svobodnou záležitostí obyvatel stanu.

I F O F S A G

V septembri 1973, stretnul som sa s americkým reprezentantom IFOFSAG br. Bob Stossel (jeho otec pochádza z Brna) a dohodli sme sa založiť skupinu IFOFSAG pre európskych skautov žijúcich v okolí Los Angeles.

Návrh na spoluprácu som predniesol našim Old skautom a dali sme sa do práce. Nikto z nás netušil, že za ^{tak} krátku dobu, ani nie celé 3 roky, budeme mať tak veľkú medzinárodnú skupinu, ako máme teraz.

Čo je vlastne IFOFSAG a aké sú jeho ciele? IFOFSAG sdružuje bývalých skautských pracovníkov, ktorí ešte chcú skautovať, ale buď svojím vekom, alebo zamestnaním, nemôže sa plne venovať skautskej práci ako vedúci odd. alebo ako skaut. funkcionári. A ciele? **POMÁHAŤ SKAUTINGU.**

A toto robíme my, v Los Angeles. Pomáhame pripraviť program k narodeninám B.P., pomáhame usporiadať medzinárodný skaut. tábor a pomáhame pripraviť program na medzinárodný skaut. táborák. Samotný program na vyševedené podniky, vyplňujú skauti a skautky jednotlivých národnostných skupín. A verte mi, že je to program, na ktorý každá skupina môže byť hrdá.

Pretože my sme to začali na americkom kontinente a máme úspech, bolo by dobré, keby naši skauti v Chicagu, kde sú skauti poľskej, litevskej a ukrajinskej národnosti, založili skupinu IFOFSAG. Taktiež naši skauti v Canade v okolí Toronta, kde sú skautské odd. lotyšské a poľské, by mohli založiť takúto skupinu. Začiatky sú ťažké, ale nadšenie medzi skautmi iných národností, je záruka úspechu. keď my sme to dokázali v Los Angeles, Vy v Chicagu a v Toronte, to iste dokázate.

Pre tých, ktorí by mali záujem, uvádzam adresu sekretára: **W.M. Van Popta, Pieter de Hooghtlat A 48, NL-2260 Bilthoven, Netherland, Europa** a americkú adresu zástupcu IFOFSAG, **Mr. Bob Stoessel, P.O. Box 684, CORONA DEL MAR, Cal. 92626.**

z redakcie;

Dobrovolné príspevky na STOPU: Dol.59.25. Pretože väčšina bratov si nepraje, aby sme uverejňovali ich mená, v budúcnosti budeme uverejňovať mená len tých, ktorí nás o to požiadajú.

Európskym odoberateľom STOPY

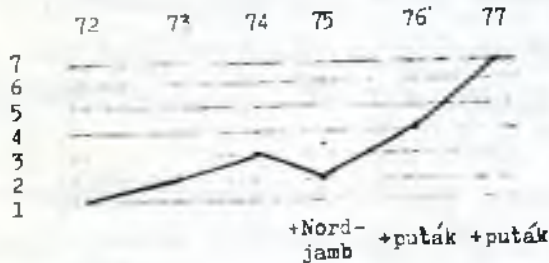
Všimnite si hodnotu známok na tejto zásielke, pripočítajte si obálku, štítky, hodnotu známok pre zásielky rukopisov do USA - pritom samotnú tlač Stopy zatiaľ obetave platia bratia v USA - znásobte to 4-krát a pridáte na to, že to minimum čo od Vás chceme je naozaj m i n i m u m - ešte šťastie, že sa nájdú ochotníci, ktorí zaplatia viac. A predsa ešte zostali dlžníci aj za minulé roky. Za rok 1977 pošlite úhradu na svoje oblasti, ktoré nám ich hromadne pošlú - osamelé hliadky priamo na naše šekové konto SKAURED. Ďakujeme! Dlhuješ ešte za rok 1976.

Ďakujeme za uctenie pamiatky Dr. F. Woitscha, finančnú podporu na Stopu poslali: Oľga K., Marus Š., Emil Š., Luboš R., Velen., Fakír., Vladimír K., Olda F., Jim O., Jan D., Srdečná vďaka.

AŽ SE NÁS LÉTO ZEPTÁ...

Cookie

Český a slovenský skauting pořádá letos v Evropě už po šesté letní tábory. Jejich počet stále roste

Za takovou dobu a při takovém počtu se nasbírá spousta poznatků a zkušeností. Bylo by škoda nezmínit se o některých, mohou být ku prospěchu naší omladině, která se už podílí a stále více a samostatněji se bude podílet na vedení táborů.

Nemeně důležitá než samotný průběh tábora je jeho příprava. A ta netrvá ani měsíc ani dva, nýbrž 11 měsíců. Šturmování v posledních týdnech před táborem má za následek vyčerpání a nervozitu vedoucích, což se pochopitelně odráží na náladě v táboře, neboť i zde platí 'jaky pán taky kram'. V dnešní STOPĚ si vědomě průběhu a stavu příprav mezi velikonočními a svatodušními svátky a v červeném čísle pak finiš.

- Předpokládá se, že před velikonočními
- 1) máme již podepsanou smlouvu s majitelem louky či chaty či s lesní správou. Nespoléháme se na sliby či plácnutí, všechno nechtě je černé na bílém (na II. Zatoce nám takto vyfoukli domorodci jednu štavnatou louku od dobrosrdečného sedláka).
 - 2) Vedení je již definitivně určeno, teč pomocní vedoucí, instruktoři, dohovní rádece, rovněž rozdělení oborů a odpovědnosti: stavby, materiál, hospodář, zdravotník, kuchyně, řemeslo, tělovýchova, zpěv, vlastivěda atd. Dovoleno v zaměstnání máme

zajištěny, víme, kdy přijede babička.

O velikonočních se nám loni osvědčil týdenní přípravný tábor. Přesněji řečeno pobyt ve srubu. Na stany je přece jen zima, obzvláště letos, kdy jsou velikonoce velmi záhy. I tento rok děláme u nás ve Švýcarech takovýto týden táborevého řemesla. Loni se při něm usilo teepee, cvičně postavila podsada a pod letos bude druhé teepee, bedny na nářadí...

I tam, kde se takovéto týdny nkonají, je už známa tématika nebo střední téma a k němu spěje výuka v technice na schůzkách a výletech.

Oddíl má být podrobně informován o táborišti (speciálka) a okolí, aby se na přípravách jako jeden muž podílel; podněcujeme napaditost.

Snažme se probrat 30 nejvíce ze Stezek, složit co nejvíce zkoušek a odborek. Je na to více klidu, zkoušení na táboře zabírá hodně času, který můžeme věnovat specializaci. Což udělat na sv. Jiří slibový táborák?

Ve skautském a exilovém tisku jsme označovali tábory již v únoru, aby si rodiny mohly včas plánovat dovolenou. Nyní kolem velikonoce musí být už informováni i rodiče o přesném datu, místě, poplatku a vedení tábora.

O svatodušních svátcích rozhodně neuskodí s oddílem stanovat. Je to vlastně jakási generálka, provětráme a zkontrolujeme stany a nářadí.

Prodiskutujeme s mužstvem program tábora. Jistě se vyskytnou dobré nápady. Proč některé nezačlenit do programu?

Sestavíme si už nyní jídelníček (pestrost kalorie) a tím máme podstatnou část rozpočtu. Pro kalkulujeme tedy i ostatní předpokládaná vydání. Jsou v rovnováze s poplatky? Počítáme s rezervními fondy.

Nu a konečně: kolem svatoduchů se vypravíme na táborišti s pomocníky, rovery a rádiem a důkladně prozkoumáme okolí. Vzorky vody! Obejdeme lékaře, pilu a dodavatele.

Pokračování